

qua lege verborum ebulliat. interdum nec vllas voces requirit. solis contentus suspirijs q̄ incessanter de profundissimis affectibus vltro ascendit. que videlicet suspiria ipsa deuotio sic intertūpere interdum nitit̄: volens effundere se per verba sed non p̄ualens. loquitur quidē aliquid ex affectu nō ex intellectu. nō p̄siderat quid qualiter eloquat̄. sed quicquid in buccas venerit vrgere amore nō enūciat sed eructuat. Secūdo probat cordis aptio p̄ vberimoz̄ imbatiū bonozū dñi quali continuam infusione. Cum enī cor deuotozū ad bona dñi suscipienda patuluz est ⁊ apertuz. nec est in eo aliquid qd̄ dei gratias prohibeat vel retardet. tūc pius ⁊ benignus dominus: largus ⁊ misericors nō cessat infundere imbres gratiarū. nunc imittens sapiētiā diuinorū. nunc noticiā secretorū. aliquid quādo gustum ⁊ experiētiā eternozū. aliquid quādo dō reuelatōes misteriorū. aliquādo securum facit ⁊ certificat de eternaliū bonorum fructiōe. ⁊ adhuc infinitis modis quibus consolaf̄ deus electos suos pariter ⁊ dilectos. Et sic pbauim⁹ per deuotiōis nostre surium ad deū exaltationē. ⁊ gratiarū domini defluentū in nos infusione. cordis euidētissimā apertionē. Si enim cor esset strictum ⁊ clausum: nec nostra suruz potest de uono ascendere: nec dei bona descendere in nos possent. q̄ vicissitudo nostre deuotiōis ascendit ⁊ dei gratie descendit pulchre in scala Jacob p̄figurata legitur. in qua ascendentes ⁊ descendentes angeli pbibent.

Secundo in trāsfixione cordis Iesu legimus sanguinē effluxisse. sanguinē inq̄ nobilissimū. delicatissimū. et inamissimū. q̄ in terrā vberime defluebat. q̄ in corde Iesu p̄pter nimiaz̄ charitatem qua dilexit nos sepe efferebat sicut olla. per quē sanguinē nobilissimuz et delicatissimū quedam nobilissime designatur virtutes: que ex corde deuotozū cum taliter vt dictū est trāsfixi fuerint: effluunt. Et sic ille sanguis ch̄isti ex intimo: sic ille virtutes ex intima vi humane virtutis: ⁊ quasi medulle aliaruz virtutū in nostros primos derivatur. quas Grego. enumerat ita: dicens. In mūdo viuere sine mūdo. aliena non appetere. propria non tenere. laudē

despicere. opprobria amare. gloriā fugere. despectum desiderare. aduantes despicere. despicientes honorare. mala nocentū ex corde dimittere. ⁊ erga eos dilectiōis gratiam in corde immobilem retinere: he difficiliores inter virtutes ceteras reputantur. Tertio in trāsfixione cordis Iesu aquam euz sanguine legimus emanasse. Et quia vita humana ex corrupta natura trālire non poterit sine qualicūq̄ puluere peccatorū: iuxta illud Eccle. Non est homo iustus in terra qui faciat bonuz et non peccet. Ideo idem puluis peccatorum per aquā designatur in singulis deuotiōibus cum sanguine virtutuz effluit: vt tandem plene ⁊ perfecte exinaniti infundamur pleni deo. vt sic ex omni nostro deo adheream⁹: ⁊ toti sumus pleni deo. Et hoc est qd̄ dicit Auguf. Cuz iulhero tibi ex omni me nusq̄ erit mihi labor ⁊ dolor. ⁊ viua erit vita mea tota plena te. Sed dicunt pusillanimes. Quid nobis ⁊ vobis istis: quis ad ista potest attingere? Dico q̄ saltem ex hoc cognoscim⁹ qd̄ vere viles et miseri sumus. Si enī deus iubet nos dicere qd̄ inutiles sumus et cum fecerimus omnia: quāto magis veraciter dicere possumus qd̄ nihil sumus. quia nihil facim⁹. Hinc Bernard. Propterea deus mandata sua voluit custodiri nimis: vt videntes imperfectionem nostram: ⁊ nō posse nos facere qd̄ debemus: saltem ex hoc humiliaremur. ⁊ sic humiliati ad misericordiam cōfugiam⁹. ⁊ iustificabit nos gratis Iesus ch̄istus.

LXXXV De sancto Matheo.

Sequere me. mathei. ix. **R**edit Gregori⁹ per hęc verba dominus omnes ad eternitatez vocat: qui duobus modis veniunt. scilicet mala delendo: ⁊ bona faciendo. Ex quozum verboruz virtute beatus matheus misericorditer inspiratus: statim relictis omnibus dominū est secutus. qui cum dominuz p̄fectissime sequeretur: non solum pecrā auaricie. q̄ ibiabat sūt ei indulgē: s̄ ad sublimissimū statū ecclie. s̄ ad apicez aplice ⁊ euāgelice dignitatis ē mirifice sublimat⁹

Unde eius euangeliū pre ceteris euangeliis
 in ecclesia crebrius recitat. vt per hoc de
 tur nobis intelligi q̄ nullus peccatorū quā
 rumcūq; profundatus debeat de venia si ra
 men p̄fecte cōuersus fuerit desperare. Unde
 cum sint tria genera peccatorū. scilicet super
 bia. auaricia. luxuria. que quasi rotas mun
 dum post se trahūt: tres sancti sunt nobis in
 ecclesia sublimati. scilicet paulus. matheus. et
 dauid. qui in p̄dicta peccata pre ceteris ho
 minibus p̄fundi sunt p̄strati. qui sicut pre
 ceteris peccauerūt: sic etiā eorū doctrina pre
 alijs nobis in ecclesia recitat. vt per hoc no
 bis detur intelligi q̄ nulla peccata p̄pedi
 unt eos qui perfecte post lapsu ad dñm cō
 uertuntur. Unde pre alijs orationibus psalmi
 dauid frequēter ruminant. euāgelia mathei
 crebrius recitant. epistole pauli quasi conti
 nue decantantur. qd̄ totum ideo factū est: vt
 tanto efficaci⁹ nos peccatores de venia p̄re
 sumamus: quāto pre ceteris hominibus ma
 gnos peccatores videm⁹ in ecclesia sublima
 tos. Et hec breuiter tracta de sc̄o matheo suf
 ficiant. Nūc verba p̄posita ad nostras info
 rmationes adiuuante dño inflectamus. Que
 enim semel locut⁹ est dñs ad matheū p̄ cor
 poralē allocutōez nobis loquitur quotidie per
 internā aspiratōem: dicēs singulis et oibus
 nobis. **Sequere me.** Hinc Job. xxiij. **Se**
mel loquitur deus: et secūdo idē nō reperit.
 qz qd̄ semel vno v̄l paucis loquitur in scrip
 turā: hoc nō reperit vt nobis loquat⁹ corpali: si
 cut illis. Unde Grego. exponens p̄dictū ver
 bum Job. vi. **Deus singulorū cordib⁹ pri**
uatis verbo corporalib⁹ nō loquitur: s̄ tale elo
quiū p̄struit in scriptura p̄ qd̄ cūctorū āmo
ritōib⁹ satisfaciāt. Hinc **Matth. xiiij. veritas**
di. Qd̄ vobis. s. ap̄lis dico: oib⁹ dico. **Super**
per qd̄ Aug⁹. vi. Non solū illis dixit quib⁹
tūc loquebat⁹: s̄ etiā illis qui fuerunt post il
los ante nos. et etiā ad nos ipsos et qui erunt
post nos vsq; ad nouissimū eius aduentū.
Dicit ergo singulis nobis. Sequere me. Nō
corporis passib⁹: sed mētis affectib⁹. **S**
In q̄ verbo tria implicat. s̄m q̄ qd̄libet ver
bu⁹ motū signās tria importat. s. terminu⁹
quo recedam⁹. motū p̄ quē bonū faciam⁹.
terminū ad quē tandem veniam⁹. Primū

ibi **Sequere.** putat importat terminū a quo.
Secundū iterū ibi: sequere. putat signat mo
 tum p̄ quē bonū faciam⁹. **Terciū ibi: me.** si
 gnās terminū cui feliciter iherreamus. **Est**
itaq; sensus p̄dicti verbi. s. Sequere me: vt
a malo recedatis. et bonum qd̄ me fecisse cog
noscit⁹ faciatis vt tandē ad me pueniētes
mibi feliciter adheratis. Qd̄ si decenteri
mus faciendū a malo triplici recedam⁹. sci
licet a mūdi diuitijs. a carnis delicijs. et ab
omnib⁹ iniusticijs. Cur hoc? qz diues in reg
gnū dei difficulter veniet. vacās delicijs deo
displicet. iniustus d̄o odit. Hāc de primo di
cit **Mat. Diues difficile intrabit in regnū**
celorū. De secundo dicit ap̄lus. Qui in car
ne sūt deo placere nō possunt. De tercio p̄s.
Iniquos odio habui. Si ergo deū cupim⁹
efficaciter sequi: primo a mūdi diuitijs lon
gus recedam⁹. nō q̄ diuine sint peccata: s̄
sūt veraciter occasio peccati. et impediūt om
nino sequi dominū cupiētes. Hinc ap̄osto
lus ad **Thimoth. Qui volunt diuites fieri**
incidūt in temptatōem. et in laqueū dyaboli
et in desideria multa que mergunt homines
in interitiū et in perditōem. Sed dicunt di
uites. cōcessis vrimur. aliena non querim⁹.
et si digna misericordie retributōe opera nō
agim⁹: nulla tamen pueria perpetrām⁹. Ad
qd̄ respōdet Greg. dicēs. Hoc idcirco diui
tes sentiūt: qz aurē cordis a verbis celestib⁹
claudūt. neq; em̄ diues qui quotidie epula
batur splēdide rapuisse aliena: sed infructu
ose p̄p̄t̄s vsus fuisse phibet. et tamē ea post
hanc vitam vltix gehenna suscepit. non qz
aliquid illicitū cōquesiuit. sed qz imoderatu
vsū totū se licitis dedit. p̄pter qd̄ dicit **Luc.**
vj. **De vobis diuitibus qui habetis hic con**
solationem vestram. Nullam aliaz causam
ponens: nisi quia hic habent consolatōez su
am. Quia sicut in **Act. dicit. per multas**
tribulationes oportet nos introire in regnū
dei. Ipsi autem non solum non tribulātur:
sed tota die consolātur. Unde **Eccel. xiiij. Di**
ues locutus est superba et iustificauerūt il
luz. paup locut⁹ est et dicit. quis ē hic **Uñ**
Job. Ducunt in bonis dies suos: et in pun
cto ad inferna descendūt. **Secun**
do volentes sequi dominū a carnis delicijs

longe fiant. qre. qz in carnis delicijs de nū
 q̄ posuit pedem suū. vñ eoz via directe du
 cit ad infernū iuxta aplm. **No. S**im car
 nem vixeritis moriemini. s. morte eterne dā
 nationis. bñdī. n. vt ait ap^o deo nō fuit
 sed suo ventri. nam ipsoz deus venter est et
 glā in p̄fusione. tales. n. steriles sūt et nūc̄
 aliq̄ faciūt ad salutē. cum ei dō nō placeāt
 (vt ait ap̄tus. **Qui** in carne sunt. deo place
 re nō p̄nt) nec p̄ p̄sequēs ipsoz opa placent
 deo. qz ab eo qui displicet nihil placet. et iō
 hortamur **Ezechiel. xiiij.** Couertimini et re
 cedite ab ydolis vestris. qd̄ enim quisq̄ col
 lit hoc deus eius est. **Hec** ergo relinq̄re nos
 oportet si volum⁹ deū sequi. **Tercio** volētes
 sequi dñm longe ab omnibus iniusticijs re
 cedam⁹. qz vt d̄ **Deutro. xv.** Longe auer
 sarur deo om̄is iniusticia. **Unde** **Sapient.**
i. Iniusticia mortis ē acquisitio. **Hinc** **Ec
 cle. xvij.** Reuertere ad dñm et auertere ab i
 iusticia tua. et nimis odito execratōem et cog
 nosce iusticias et iudicia dei. **Ulex** qz vt ait
Bern. Iusticia est virtus reddēs vnicuiq̄
 qd̄ suū est. ergo p̄ oppositū scire possum⁹ qd̄
 sit iniusticia. **Ipsa** em̄ est vitium per qd̄ nulli
 reddit qd̄ suū est. **Unde** cum primū nō di
 ligimus vt nos ipsos. vel ei nō impēdim⁹ qd̄
 nobis impēdi cupim⁹. vel etiam malū ei fa
 cimus qd̄ nobis nolumus exhiberi: in om̄i
 bus illis iniusticiā exercem⁹. **Ab** hac ergo lō
 ge recede re nos oportet si cupimus deum se
 qui. ab hac ergo iniusticia p̄hibere nos volu
 it dñs cum in lege mādauit. qz iustus debet
 esse modius equusq̄ fertari⁹. qz vt ait **Sal
 lomon.** Pondus et pondus: mēsurā et men
 sura vtrūq̄ abominatio est apud dñm. **Ad
 exponēs** **Grego. dicēs.** Scimus qz falsi ne
 gociatores duplici pondere et mēsurā vtan
 tur. **Nam** pondus aliud habent ad qd̄ pen
 sant sibi: et aliud ad qd̄ primo. **Preparāt** er
 go ad dandū pondera leuiora. ad accipien
 dum dō pondera grauiora. **Om̄is** ergo ho
 mo qui aliter p̄fat ea que primi: et aliter ea
 que sunt sua: pond⁹ et pondus habet. vtrūq̄
 aut̄ abominabile est apud deū. qz si sic primū
 vt se diligeret: hunc in bonis vt se haberet et
 etiam iudicaret. et si sic se vt primū aspiceret
 se in malis sicut primū iudicaret. **Cuius** cō

trariū agimus incessanter. qz plerūq̄ dñm
 git vt et nostra gratia leuiter: et propinquo le
 uia mala grauius iudicem⁹. **Hoc** ergo meq̄
 le pondus iniusticia est. a qua nos recedere
 oportet si volum⁹ deū sequi. **U** **Secū
 do** dicendū est de motu sequēdi p̄ quā trans
 seamus. **Deus** aut̄ noster p̄re ceteris tria in
 se habuit p̄ que sequi dñm nos oportet. scilicet
 paupertatē. asperitatē. et in omnib⁹ equi
 tatem. que recta fronte sunt opposita p̄dicto
 rum. **Nam** paupras diuitijs. asperitas deli
 cicijs. equitas iniusticijs contraria. **Si** ergo de
 um sequi volumus vt hortat̄ induam⁹ eius
 paupertatē. **Nā** vt ipsa veritas ait. **Nisi** quis
 renūciauerit omnib⁹ q̄ possidet: nō potest es
 se meus discipul⁹. **Luē. xij.** Ad hanc pauper
 tatem dñs malere cupiebat diuitē quēdam:
 cum dicebat **Mat. xix.** Si vis p̄fect⁹ esse va
 de et vende om̄ia q̄ habes et veni sequere me.
Ad reuera nobis debet facile p̄suaderi.
 maxime cuz in hoc videmus dñm p̄cessisse.
Unde **Bern.** Magna abusio fratres vt di
 ues velit esse virilis vermiculus p̄pter quez
 deus maiestatis voluit esse paup. **Secūdo**
 induamus vire eius asperitatē: portatēs sti
 gmata sudoris et laboris in corpe nō. vt dice
 re possumus cuz ap̄lo. **Suppleto** ea que de
 sunt passiōibus christi in corpe meo. **Unde**
Augul. enumeratis multis eius asperitatibus
 tandem subiūgit. **De** christi passiōes xp̄ia
 no sunt imitāde: nō deliciae cōquirende. **S**
 lamētabiliter conquerit **Bern. di.** **Deu** dñs
 omnes volūt te sequi: sed pauci sequi scien
 tes. qz si excepti fuerim⁹ a castigatōe flagel
 lozū: excepti erim⁹ a numero filiozū. **Tercio**
 sequamur dñm p̄ vire equitatez: omnibus
 hominib⁹ equū pondus tenētes et postpōna
 mus priuatū amozē qui pene in omnib⁹ no
 bis vitiat hanc virtutē. **Unde** **Greg.** **S**
 mus qz vebemētē claudit oculū ratioz pri
 uatus amoz. **Ex** quo fit vt hāc equitatē pati
 cissimi vt dignū est veraciter cōseruet. quia
 forsitan nesciūt quid sit equuz. **Unde** si non
 vacat omnes paginas p̄scrutari. omnia vo
 lumina sermonū euoluere. oīa secreta scri
 pturaz penetrare ad inquirēdā et faciendā
 equitatem: saltem intremus nosmetipsos et
 legam⁹ naturalē scripturā scriptā in tabulis

cordis nostri vbi legimus. quod tibi nōvis fieri. alij ne feceris: et quid tibi vis exhiberi alteri exhibeas: per q̄ duo mandata plene et perfecte nostris proximis exhibebimus equitatem. Nam per huius legis naturalis obseruationem antiqui patres dño placuerunt cum tñ adhuc nec legis nec gratie scriptura esset hōibus cōmendata. Nam de noe dicitur Erat noe iustus et p̄fectus in generatōe sua et ad abrahā dicitur. Ambula coram me et esto perfectus. **¶** Sequitur terciū p̄cipale sc̄z me. in quo nobis innuitur terminus siue finis. per quē dño feliciter inhereamus. quod iuste sequitur ad predicta. quia postq̄ a malis recessimus et quod bonū est facimus dñm inuenimus. quo inuenio ad herebimus ei dicentes. **¶** Mibi adhere te bonum est ponere in dño meo sp̄e meā. merito ergo vt ait bern. cunctis renūciat affectibus alijs anima curans huic soli incumbit dicens ex omni cordis effectu illud **¶** Canti. Inueni quē diligit anima mea. q̄ vt dicitur **¶** Ecc. Qui inueniet illum inueniet thesaurum videlicet thesaurum in quo om̄s vere diuitie. om̄s vere delitiae. vere iustitie et omne quod viri boni rōem for̄tis copiosissime inueniuntur. nec merito. cum eñ p̄pter te vana vanas diuitias vanas delitias et om̄es iniustitias dimittimus. inuenimus thesaurum tñ sc̄z. in quo predicta omnia veracit̄ inuenimus vñ angu. super illo verbo. **¶** Ecce nos relinquit omnia dicit **¶** Petrus et sui sequaces reliquerunt omnia vana. et acceperunt omnia vera. inuenimus enim in deo diuitias meritorum. diuitias gratiarum. diuitias virtutum et omnia vera bona vt dicere possit nobis illud deus gen. xxx. **¶** Modicum hūisti anteq̄ venire ad te. nunc diues effectus es benedixitq̄ tibi deus ad introitum meum. de his diuitijs di. gre. **¶** Quid nobis cum diuitijs huius mūdi que nec bone nec nostre sunt. sed vere diuitie sunt que in deo inueniuntur et cum deo possidentur. **¶** Similiter in deo inueniuntur delitiae huius mūdi illis delitijs meliores. si enim in creatura poterit aliquis delitari. quō in deo non delitiamur a quo est omne bonum et omne dulce fluit. vñ ipse dicit. **¶** Eccl. ij. Quis delitij

affluet vt ego. quasi dicit nemo. hinc iob. xij. **¶** Si reuersus fueris ad omnipotentem edificaberis. et longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo. et sequit̄ **¶** Tunc super omnipotentem delitij affluens. de quibus dicitur. **¶** Sic est aduentus sponsi benedictiones diuitie. salutis cum eo et vniuersa que de ipso sunt affluunt delitijs redundantia iocundis et salutaribus factis. inuenimus etiā in deo oēm equitatem. quia in eius p̄ntia non possumus facere non equum p̄stare iesu xpo **¶** LXXXVI. **¶** De eodem.

¶ **Virgens securus** est cum idem vt sup̄. **¶** Dicit maḡ in scolastica hystoria q̄ in veteri lege nunq̄ offerebatur hostia sine libamenti suis. Libamen aut̄ siue libamentum erat similia oleo p̄psa et vinū que duo cum hostia offerebantur. vnicuiq̄ hostie p̄prium libamen erat determinatū. Dicitur aut̄ libamen eo q̄ libeat quia additum hostie gratificabat eam et acceptam fecit eaz dño vt grata esset hostia cum libamine que sine illo nullaten⁹ fuit grata. quod intelligens beatus matheus omnia sua obsequia cum aliquibus additamentis per que gratiora fecit deo sua obsequia dño suo offerre. **¶** Offerebat aut̄ tria deo obsequia cū suis libamenti per que in tam magnū principē coram dño est promotus. **¶** Obtulit enim deo obedientiā cū velocitate. conuiuium cū largitate. totam vitam suam cum humilitate et ex his tribus magnus valde factus coram dño est effectus. vt non solum in apicē apostolice dignitatis. verum etiam in scriptorē euāgelice veritatis sit sublimat⁹ vt nō solū ap̄s sed euangelista in ecclesia noiet. **¶** Primum obsequium tangit in eo. q̄ dicitur. **¶** Virgens securus est euz. quia statim vt dixit deus. sequere me sine mora sequebatur eum in quo tangitur obediendi velocitas. **¶** Scōz ibi et factū est discumbente eo in domo. in q̄ tangitur conuiuij largitas. nam de hoc dicitur. **¶** v. et fecit ei leue conuiuiū magnum in domo sua. **¶** Tertium sc̄z vite humilitas tangitur in eo q̄ dicitur. **¶** Ecce multi publicani et peccatores venientes discumbebant cum iesu cō